

tingets Formand har modtaget oversendt til Landstinget:

Forslag til Lov om Afgift af personlige Apoteker,

Forslag til Lov om Forandring i Lov om Brandforsikringsforeninger for Landbygninger af 12te April 1889 og

Forslag til Lov om Grundafstaaelse ved Udvidelser af Statens Havn anlæg,

i den Form, hvori disse Lovforslag ere vedtagne af Folketinget, med Anmodning om disse Forslags Forelæggelse her. Forelæggelsen sker herved. Eksemplarer af Lovforslagene ville blive omdelte.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Eventuelt: Første Behandling af Forslag til Lov om Arbejdsretter og Enighedskamre.

(Lovforslaget findes i Tillæg C.)

Justitsministeren (Nellemann):

Dette Lovforslag omfatter, som de Herrer ville have bemærket, dels en Række Bestemmelser, som nærmest vedrøre Justitsministeriet, og dels en Række Bestemmelser, som nærmest vedrøre Indenrigsministeriet. Det Afsnit af Lovforslaget, som nærmest vedrører Justitsministeriet, er det, der handler om Arbejdsretter, hvorimod det andet Afsnit om Enighedskamre nærmest vedrører Indenrigsministeriet. Afnittet om Arbejdsretter gaar nemlig ud paa at indføre en ny Domstol her i Landet til Afgørelse af Tvistigheder — hvis det Beløb, der er Strid om, dog ikke overstiger 200 Kr. — mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, for saa vidt der for vedkommende Sag eller vedkommende Distrikt er oprettet en Arbejdsret. Disse Arbejdsretter blive altsaa i Birkeligheden et Led i Retsorganisationen, og for saa vidt hører Loven nærmest under Justitsministeriet. Hvad derimod Enighedskamrene angaar, ville de ikke saa nogen egentlig Jurisdiktion; alt kommer der til at bero paa Frivillighed. De saa altsaa for saa vidt mere Karakteren af en Slags Bølgift, men have ikke nogen egentlig Domsmyndighed, hvorfor Loven for disses Vedkommende nærmest falder ind under Indenrigsministeriets Omraade.

Hvad Arbejdsretterne angaar, ville de Herrer se, at der først i Loven findes Bestemmelser om, naat og hvorledes en Arbejdsret skal oprettes, og hvilke Betingelserne

derfor ere, og dernæst Bestemmelser om, hvorledes den skal sammensættes. Den skal nemlig forestaaes af en Formand, der udnævnes af Kongen paa 4 Aar, og som altsaa i Birkeligheden er en Dommer; men ved Siden af ham skal der være Visdomsmedlemmer, af hvilke Halvdelen vælges af Arbejdsgeberne i det paagældende Sag og den anden Halvdel af Arbejderne. Der findes som en Folge deraf en Del Bestemmelser om Valgret og Valgbarhed for begge Klasser, med Hensyn til hvilke Bestemmelser jeg skal bemærke, at Valgbarhedsgrænsen er 25 Aar — hvilket jo overhovedet er den Alder, som kræves for at kunne være Dommer — medens Grænsen for Valgret er sat ned til 22 Aar i Betragtning af, at største Delen af Arbejderne i denne Alder maa siges at være fuldt uddannede og have naaet det Standpunkt, de komme til at naa i deres Sag, ligesom vel ogsaa en hel Del af dem ville være Familieforsørgere. Dette er de Tanker, som Lovforslaget hviler paa i Henseende til Sammenfættningen af disse Retter. Saa er det for øvrigt Meningen, at der skulde tilkomme disse Retter en Jurisdiktion, en Myndighed til at afgøre alle Sager paa under 200 Kr. og afgøre dem uden Appel. Den Omstændighed, at Afgørelsen finder Sted uden Appel, har til Folge, at der kan indføres en friere mundtlig Procedure ved Arbejdsretten. Det vil saa ikke være nødvendigt skriftlig at fikserer, hvad der er foregaaet for den; men den hele Forhandling kan bevæge sig i de friere Former, som den mundtlige Forhandling har. Det er naturligvis en Sansfælgthed, da vi ikke ellers have den mundtlige Procedure i vor Rettergang, i Korthed at give de fornødne Regler angaaende et saadant nyt Forhold; men det har jo kun kunnet naas derved, at man maa indrømme Formanden en meget vidtgaaende Myndighed som Forhandlingsleder og som Ordner af den hele Procedure. Man har for at holde det hele i de simpleste og naturligste Former tænkt sig, at Parterne skulde være forpligtede til personlig Møde, saaledes at de i Tilfælde af Forsald kunne lade møde ved en anden respektiv Arbejdsgeber eller Arbejder i samme Sag, men ikke skulde være berettigede til at benytte andre og altsaa f. Eks. ikke være berettigede til at benytte Sagfører. De Domme og Rendelser, som affiges af Arbejdsretterne, skulle altsaa være forlyhede med samme Retskraft som andre Domme eller Rendelser og derfor kunne eksekveres.

Enighedskamrene ere jo en Institution, som i og for sig ikke behøver at staa i nogen nødvendig Forbindelse med Arbejds-